

Performanse računarskih sistema ispit

Predmetni nastavnik: dr Jelica Protić

I kolokvijum

1.(40)

Posmatra se sistem sa memorijom veličine M . Pretpostavljajući model jednakih veličina:

- a) (15) Prikazati grafik zavisnosti iskorišćenja memorije od veličine programa x
- b) (25) Odrediti srednje iskorišćenje memorije kada za veličinu programa x važi

$$\frac{M}{3} \leq x \leq \frac{2M}{3}$$

2. (60)

Hard disk jednog monoprogamskog računarskog sistema ima 8192 cilindra. Datoteka D1 na tom disku je veličine 2048KB i obuhvata 640 uzastopnih cilindara na disku. Za pomeraje do 250 cilindara vreme translatornog kretanja glave diska srazmerno je broju pređenih cilindara i iznosi $T_{am}(z)=0.2z$ [ms], a za pomeraje od preko 250 cilindara, vreme kretanja iznosi $T_{am}(z)=\sqrt{10z}$ [ms]. Korisnički program u petlji učitava 2000 slogova potpuno slučajno razmeštenih po datoteci D1. Odrediti očekivano trajanje ovog učitavanja koristeći kontinualni model diska. Disk rotira brzinom 4800 rpm (obrtaja u minuti), a veličina jednog sloga u datoteci iznosi 1/6 staze diska.

II kolokvijum

3.(50)

Posmatra se jedan $M/M/3/2$ server. Srednje vreme pristizanja zahteva je 5ms, a srednje vreme obrade zahteva je 30ms. Odrediti srednje vreme odziva i protok kroz ovaj sistem, verovatnoću da se pri dolasku odbije posao, kao i verovatnoću da u redu za čekanje nema poslova.

4.(50)

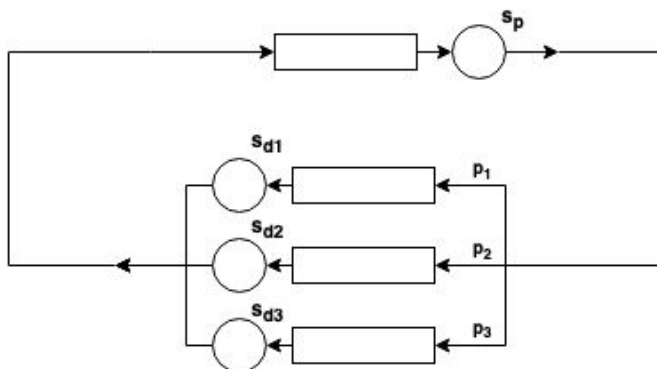
Multiprogramski računar ima dva procesora i dva diska koji predstavljaju ekvivalentne paralelne servere. Za stepen multiprogramiranja $n=4$, odrediti prosečno vreme čekanja u procesorskom redu, kao i iskorišćenje diska primenom cikličkog modela multiprogramiranja. Takođe odrediti intenzitet toka procesa kroz jedan procesor kao i prosečan broj poslova u procesorskom podsistemu. Srednje vreme pristupa disku je 10ms, a srednje vreme servisiranja od strane procesora je 5ms.

III kolokvijum

5.(60)

U sistemu prikazanom na slici poznata su srednja vremena potrebna za obradu programa na procesoru $s_p=5\text{ms}$ i na diskovima $s_{d1}=10\text{ms}$, $s_{d2}=15\text{ms}$, $s_{d3}=30\text{ms}$. Stepen multiprogramiranja iznosi $n = 7$. Sva vremena obrade imaju eksponencijalnu raspodelu.

- (15) Odrediti verovatnoće p_1 , p_2 i p_3 tako da su iskorišćenja sva tri diska jednaka.
- (30) Koristeći vrednosti verovatnoća p_1 , p_2 i p_3 sračunate u tački a), Bjuzenovom metodom odrediti iskorišćenje procesora, srednji broj poslova u procesorskom podsistemu, kao i srednje vreme odziva procesora.
- (15) Odrediti verovatnoću da istovremeno rade diskovi 2 i 3, a da disk 1 ne radi.

6.(40)

Množenje dve kvadratne matrice dimenzije 1000 naivnom metodom kubne složenosti (niskoprioritetna obrada) na jednom procesoru P1 traje $T_{1000} = 100\text{s}$ kada u sistemu nema terminala za interaktivnu obradu. Ista niskoprioritetna obrada na istom procesoru P1 u prisustvu dva terminala izvrši se za 250s (korisnički zahtevi uvek imaju prioritet pri obradi). Koliko traje množenje dve kvadratne matrice dimenzije 2000 istim algoritmom u prisustvu 3 terminala, ali kada se u paraleli sa procesorom P1 veže još jedan identičan procesor P2, tako da procesori P1 i P2 imaju zajednički red za čekanje? Smatrati da se niskoprioritetna obrada može savršeno paralelizovati.

Ispit traje 3 sata (180 minuta). Upotreba literature i programabilnih kalkulatora nije dozvoljena. Na ovom pismenom ispitu se, posle skaliranja, može osvojiti 100 poena. Zadatke raditi čitko i pregledno (preporučuje se grafitnom olovkom). Ukupan broj poena na osnovu kojeg se formira ocena se računa kao: $\max(I, 0.7I+D)$, gde je I broj poena osvojenih na ovom ispitu, a D broj poena osvojenih na domaćem zadatku. Ako želite da Vam se umesto zadataka koji menjaju gradivo K1/K2 priznaju poeni sa K1/K2, neophodno je da to napišete na naslovnoj strani vežbanke.